

Γιώργος Αρβανίτης
Πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΥΕΤΕ

ΣΥΕΤΕ 1917-2017, ένας αιώνας αγώνες

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Φίλες και φίλοι,

Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση χαιρετίζω τη σημερινή μας εκδήλωση. Η παρουσία σας μας τιμά, τιμά την ιστορία μας και σας ευχαριστούμε.

Στο πλαίσιο της συμπλήρωσης ενός αιώνα από την ίδρυση του Συλλόγου μας, του μεγαλύτερου και μαζικότερου πρωτοβάθμιου σωματείου, του ιστορικού ΣΥΕΤΕ, εγκαινιάζουμε σήμερα μία έκθεση με σημαντικά ντοκουμέντα και φωτογραφικό υλικό από τη μακρόχρονη δράση του.

Η ιστορία του ΣΥΕΤΕ είναι ταυτισμένη με την ιστορία του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος και συνδέεται άρρηκτα με τις εξελίξεις του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και θεσμικού πλαισίου μέσα στην ιστορική διαδρομή της χώρας. Η ίδρυση του ΣΥΕΤΕ δημιούργησε μια δυναμική στο συνδικαλισμό του χώρου μας αλλά και γενικότερα στο ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα και στα κοινωνικά και πολιτικά ρεύματα της χώρας. Μετά τον ΣΥΕΤΕ ιδρύθηκαν και οι σύλλογοι των υπαλλήλων στις άλλες τράπεζες, το 1929 στην Τράπεζα της Ελλάδος, το 1932 στην Αγροτική και το 1934 στην Τράπεζα Αθηνών.

Η έκθεση φιλοδοξεί να αποτυπώσει, όσο γίνεται πιο πιστά, τις διεκδικήσεις, τους αγώνες, τις κατακτήσεις και την πολύπλευρη προσφορά του ΣΥΕΤΕ στους εργαζόμενους, στην κοινωνία, στην ίδια την ιστορία, τη δύναμη και τη φήμη της Εθνικής Τράπεζας. Άλλωστε η δύναμη των επιχειρήσεων εξαρτάται από την επιτυχία των εργαζομένων της –τις γνώσεις τους, τη δημιουργικότητά τους, τις προοπτικές τους– που, με τη σειρά τους, εξαρτώνται από τα ατομικά-εργασιακά δικαιώματα, τη χρηστή διακυβέρνηση και την προσωπική ασφάλεια.

Για να τα θυμηθούν οι παλιότεροι και να τα γνωρίσουν οι νεότεροι.

Για να τιμήσουμε όλους εκείνους, άνδρες και γυναίκες, που αγωνίστηκαν και πρόσφεραν στον συνάδελφο και στο συνδικαλιστικό κίνημα πριν από εμάς, όπως και εμείς οφείλουμε να προσφέρουμε στις σημερινές και στις μελλοντικές γενιές.

Κατ' αρχήν, να ευχαριστήσω τους συναδέλφους ιστορικούς που συγκέντρωσαν και επεξεργάστηκαν το υλικό, συνέβαλαν στην υλοποίηση αυτής της έκθεσης και θα μας μιλήσουν για την ιστορία του ΣΥΕΤΕ.

Τον συνάδελφο **Ζήσιμο Συνοδινό**, ιστορικό-αρχειονόμο, προϊστάμενο για πολλά χρόνια στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, ο οποίος προετοίμασε την Έκθεση και ετοιμάζει το *Ιστορικό Λεύκωμα* των 100 χρόνων του Συλλόγου, μέσα από τις σελίδες του οποίου συντελείται μια προσπάθεια ανάδειξης της δράσης του ΣΥΕΤΕ και της τεράστιας συμβολής του στη βελτίωση της κοινωνικής θέσης και του βιοτικού επιπέδου των συναδέλφων και των οικογενειών τους.

Τον συνάδελφο **Αλέξανδρο Κράους**, ο οποίος εντόπισε, διάσωσε, τακτοποίησε με συστηματικό τρόπο όλο το ιστορικό αρχείο του ΣΥΕΤΕ, από την ίδρυσή του μέχρι τη δεκαετία του '90. Έχει πλούσια εμπειρία από εκδηλώσεις, όπου αξιοποίησε και ανέδειξε το πολύτιμο ιστορικό υλικό του ΣΥΕΤΕ, ίσως το μεγαλύτερο και πληρέστερο συνδικαλιστικό αρχείο σε διεθνές επίπεδο. Μετά τη συνταξιοδότηση του συναδέλφου Αλέξη το αρχείο του ΣΥΕΤΕ βρήκε ένα ασφαλές καταφύγιο στο Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας και έναν έμπειρο προστάτη, τον συνάδελφο Γεράσιμο Νοταρά, τον οποίο ευχαριστούμε για την πολύτιμη συμβολή του.

Επίσης, τον τρίτο ομιλητή μας, τον **Ακρίτα Καλούση**, δάσκαλο, με μεταπτυχιακές σπουδές στην κοινωνική ιστορία, ο οποίος μέσα από την ακαδημαϊκή του εργασία ανέδειξε τη δράση του ΣΥΕΤΕ στην Κατοχή και θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα αυτής της μελέτης αμέσως μετά.

Ακόμη, το **Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης** για την προσφορά των προθηκών της Έκθεσης και τον **Γιάννη Παπαδημητρόπουλο**, γραφίστα της «Καμπύλης», που έκανε μια υπέροχη εργασία παρά την πίεση χρόνου και τις αλλαγές που συνεχώς του στέλναμε. Το βίντεο που προβάλλεται στην οθόνη είναι δημιούργημα του **Ντίνου Μπακούλα**.

Να ευχαριστήσω, επίσης,

- ✓ Τους Συμβούλους και το Προσωπικό του ΣΥΕΤΕ, που στήριξαν και στηρίζουν τη δράση μας όλα αυτά τα χρόνια. Ιδιαίτερα τη **Ματούλα Μπαλτούμα**, που αφοσιώθηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα ώστε να ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση της *Τραπεζιτικής* και ετούτη η Έκθεση.
- ✓ Τα στελέχη και τα μέλη μας για τη διαχρονική συμμετοχή και την προσφορά τους στον Σύλλογο.

Ο ΣΥΕΤΕ από την ίδρυσή του μορφώνει τη συλλογικότητα, την ενότητα, τη συλλογική έκφραση και την ισχύ των συναδέλφων. Πρωτοπόρος στους αγώνες, διεύρυνε τις κατακτήσεις των εργαζομένων και τις κατοχύρωσε με ειδικές συλλογικές συμβάσεις και συμφωνίες, αλλά και με πρόσθετα δικαιώματα και θεσμούς ασφάλισης και περίθαλψης, που αποτέλεσαν και αποτελούν πρότυπο για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του κλάδου.

Ό,τι μέχρι σήμερα πολλοί θεωρούμε «δεδομένο», στην πραγματικότητα χτίστηκε και κερδήθηκε με σκληρούς αγώνες, με συστηματικές διεκδικήσεις και καθημερινές

παρεμβάσεις σε μικρά και μεγάλα ζητήματα, έχοντας πάντα ως βάση τη δύναμη που έδιναν κάθε φορά στον ΣΥΕΤΕ η στήριξη και η αποφασιστικότητα των συναδέλφων μας.

Χτίστηκε και κερδήθηκε πάνω απ' όλα με **ενότητα, γνώση, δημιουργική σύνθεση απόψεων, επιμονή και αποφασιστικότητα. Πέρα και πάνω από παραταξιακές σκοπιμότητες**, που καμιά θέση δεν έχουν στους καιρούς που ζούμε και απέναντι στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε.

Από τις μικρές δυνάμεις του καθενός, μεμονωμένου εργαζόμενου, τα συνδικάτα οφείλουν να χτίζουν **μια συλλογικότητα συντονισμένη, ενωμένη, εμπνευσμένη και πολλαπλάσια ισχυρή!** Να εκλογικεύουν, να ιεραρχούν, να προασπίζουν και να προωθούν τη βούληση των πολλών.

Οι αγώνες και οι παρεμβάσεις του ΣΥΕΤΕ έδωσαν πνοή και στήριγμα σε ολόκληρο το συνδικαλιστικό κίνημα των εργαζομένων στις τράπεζες. Από τον Μεσοπόλεμο έβαλε στόχο την ενότητα του κλάδου και τη δημιουργία δευτεροβάθμιου οργάνου που υλοποιήθηκε στα σκληρά χρόνια της Κατοχής, το 1942, με την αντιστασιακή Επιτροπή Συνεργασίας Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων (ΕΣΤΟ), στη συνέχεια με την Ομοσπονδιακή Επιτροπή Τραπεζικών Οργανώσεων, το 1946, και τελικά πέτυχε, με νέα προσπάθεια το 1955, την ίδρυση της ΟΤΟΕ. Ενεργό μέλος και πρωτεργάτης της ΟΤΟΕ, ο ΣΥΕΤΕ συνέβαλε στην αναγνώριση και διασφάλιση της κανονιστικής ενέργειας των Σ.Σ.Ε. στη διαμόρφωση και τη θεμελίωση των κλαδικών δικαιωμάτων, στην προστασία του δικαιώματος της απεργίας, του ενιαίου μισθολογίου και των κλαδικών επιδομάτων, του ωραρίου, των αδειών, των κοινωνικών παροχών, του ασφαλιστικού.

Αυτή είναι η λειτουργία που κάνει τα συνδικάτα **αναντικατάστατο πυλώνα Δημοκρατίας**, απαραίτητο αντίβαρο στα λόμπι και στην εκάστοτε βούληση των οικονομικά ισχυρών.

Αυτό είναι το έργο των δέκα δεκαετιών. Αυτά είναι τα ιδεώδη που το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΥΕΤΕ έχει υπηρετήσει στις καλύτερες στιγμές του. Φυσικά, υπήρξαν και ασθενή σημεία, όπου δεν έχουν υπηρετηθεί αυτά τα ιδεώδη συλλογικά. Αλλά εσείς, εμείς επιμείναμε προς τα εμπρός, αργά, σταθερά, φτιάξαμε και κρατάμε ένα σύστημα κανόνων και προτύπων που είναι συνεκτικό και είναι το καλύτερο και το ισχυρότερο στη χώρα. Αυτή τη θεμελιώδη αποστολή υπηρέτησε ο ΣΥΕΤΕ.

Ακόμα και σε καιρούς ζοφερούς, γεμάτους εμπόδια και δύσκολες προκλήσεις.

Απέναντι σε κάθε λογής εκστρατείες σπίλωσης, υποβάθμισης ή και υπονόμησης του ρόλου του, που μόνο τους εργαζόμενους δεν εξυπηρετούν.

Στην Έκθεση παρατίθενται ντοκουμέντα, που αναδεικνύουν βασικές πλευρές της δράσης του ΣΥΕΤΕ στην εκατοντάχρονη διαδρομή του και ταυτόχρονα φωτίζουν την ιστορία του τραπεζικού συνδικαλιστικού κινήματος, που εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1917, όταν ιδρύεται ο Σύλλογος Υπαλλήλων Εθνικής Τραπέζης. Μέχρι σήμερα, η ιστορία του υπαλληλικού συνδικαλισμού δεν έχει αναλυθεί σε βάθος και μόνο

περιπτωσιακά καλύπτεται τα τελευταία χρόνια από ερευνητές. Η παρούσα έκθεση, η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης της εφημερίδας του Συλλόγου *Τραπεζική*, που είναι το μακροβιότερο συνδικαλιστικό φύλλο στη χώρα το οποίο εκδίδεται σχεδόν ανελλιπώς από το 1934 και αποτελεί πρωτογενή ιστορική πηγή, αλλά και η προγραμματισμένη έκδοση του *Ιστορικού Λευκώματος* των 100 χρόνων δράσης του ΣΥΕΤΕ που ετοιμάζεται, ευελπιστούμε να αποτελέσουν για πανεπιστήμια, ιστορικά και ερευνητικά κέντρα, αλλά και μεμονωμένους ερευνητές, το έναυσμα για την αξιοποίηση του αρχειακού μας υλικού με στόχο την πλήρη ανάλυση και ανάδειξη της ιστορίας του συνδικαλιστικού κινήματος στον τραπεζικό κλάδο.

Ο ΣΥΕΤΕ ήταν παρών με τα μέλη και τα στελέχη του στα μεγάλα καλέσματα της ιστορίας του τόπου. Στην Κατοχή, στην Αντίσταση, στη χούντα, στους αγώνες για τη Δημοκρατία και την Πρόοδο του λαού μας.

Ο ΣΥΕΤΕ ήταν παρών, μαζί με την ΟΤΟΕ, στις μεγάλες διεκδικήσεις και τις θεμελιώδεις κατακτήσεις των εργαζομένων του κλάδου μας. Το μισθολόγιο, το ωράριο, τα κλαδικά δικαιώματα και τις παροχές, το ασφαλιστικό, τη μείωση του χρόνου εργασίας στις 37 ώρες/εβδομάδα, τη σθεναρή προάσπιση του θεσμού των κλαδικών Σ.Σ.Ε., του θεμέλιου των εργασιακών μας δικαιωμάτων, κ.ά.

Ο ΣΥΕΤΕ ήταν παρών σε κάθε χώρο της Τράπεζας, δίπλα στον συνάδελφο και στις ανάγκες του,

- με πρωτοπόρες εργασιακές κατακτήσεις, κοινωνικές παροχές, θεσμούς ασφάλισης και περίθαλψης,
- με τις επιχειρησιακές Σ.Σ.Ε. του ν. 1876/90, από το 1995 μέχρι και σήμερα, που διασφάλισαν και βελτίωσαν σημαντικά τις αμοιβές και τα δικαιώματα των συναδέλφων,
- με τον νέο Κανονισμό Εργασίας των αρχών της δεκαετίας του 2000, που επικαιροποίησε και ενίσχυσε τα εργασιακά δικαιώματα,
- με ειδικούς κανονισμούς, όπως της Αξιολόγησης, που συνάφθηκε με Σ.Σ.Ε., αλλά και πλήθος άλλες παρεμβάσεις στα εργασιακά θέματα της ΕΤΕ,
- με ευαισθησία και μεγάλη προσφορά στον πολιτισμό, στον εργασιακό αθλητισμό, στο περιβάλλον. Όλα αυτά προσδιορίζονται ως πεδία δράσης του συνδικαλιστικού κινήματος,
- με την ίδρυση του πρώτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε ελληνική επιχείρηση στη χώρα,
- με τεκμηριωμένο λόγο, με διάλογο και διαπραγμάτευση, αλλά και με σθεναρούς αγώνες.

Ο ΣΥΕΤΕ στήριξε με αποφασιστικότητα τους εργαζόμενους και την πελατεία στο δύσκολο καλοκαίρι του 2015 και στα όσα επακολούθησαν.

Με τις πρόσφατες Επιχειρησιακές Σ.Σ.Ε. διασφάλισε τις εργασιακές κατακτήσεις, με πρόσθετη στήριξη και διευκολύνσεις για τους πιο ευάλωτους συναδέλφους.

Σήμερα, σε αντίξοες συνθήκες της νεότερης ιστορίας μας, η πλούσια αγωνιστική κληρονομιά του παραμένει οδηγός για δράση και μέτρο των ευθυνών μας απέναντι στα νέα δεδομένα και στις προκλήσεις των καιρών.

Ο ΣΥΕΤΕ έδινε, δίνει και θα συνεχίσει να δίνει τη μάχη για την προάσπιση των εργασιακών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, που μπαίνουν ξανά και ξανά στο στόχαστρο. Θα το ξαναπούμε προς κάθε κατεύθυνση:

Όπως και στο παρελθόν το αποδείξαμε, απορρίπτουμε κάθε είδους μονομερείς ενέργειες και εμπρηστικά τελεσίγραφα σε βάρος των συναδέλφων μας.

Απορρίπτουμε εξίσου κάθε είδους διχαστικές μικροπαραταξιακές λογικές στα σοβαρά ζητήματα που αφορούν την περίθαλψη, τις συντάξεις, τη ζωή μας.

Αυτά πίστευαν και όσοι διαμόρφωναν τον ΣΥΕΤΕ τα προηγούμενα 100 χρόνια. Εμείς θέλουμε να μεταφέρουμε αυτές τις αντιλήψεις μπροστά στο μέλλον, γιατί πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι ο μόνος τρόπος που μπορεί να εξασφαλίσει ότι το μέλλον θα είναι καλύτερο για τους νέους συναδέλφους μας.

Ο ΣΥΕΤΕ ΗΤΑΝ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ η δύναμη ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ,

η δύναμη όλων μας!

Αλλά και ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ είναι η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Ο ΣΥΕΤΕ ήταν, είναι και θα είναι οι εργαζόμενοι, που με τις προσπάθειες, τους αγώνες, τις θυσίες τους έδωσαν τη δύναμη, κατέκτησαν, δημιούργησαν την κουλτούρα και δίνουν τώρα την κατεύθυνση για νέες προσπάθειες και νίκες. Οι αγώνες μας, οσοδήποτε δύσκολοι στις νέες συνθήκες, συνεχίζονται!

Στην εκατοντάχρονη πορεία μας, μια μόνο υπόσχεση αρμόζει: να φανούμε αντάξιοι της ιστορίας, της εμπιστοσύνης και των προσδοκιών των συναδέλφων μας.

Και αυτό θα πράξουμε!

Σας ευχαριστώ!